

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 3. Respondetur Objectionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

Addo tamen quod in hoc; an aliquid immixtum convertatur in sanguinem v.g. Christi, non tantum attendendum esse ad hoc, Utrum destruat rationem vini: nam etiam modica gutta lactis, non destruit rationem vini; sed attendendum est, an ex usu humano fiat illud misceri, seu conficere vinum usuale, non est autem nata ita misceri gutta lactis, ut nata est misceri aqua, secundum usum humanum.

Punctum Difficultatis 3.

Respondetur Objectionibus.

OBJICITUR PRIMò. Autoritas Tridentini, ubi Sess. 13. Can. 2. docet; Post Consecrationem manere solas species panis & vini; & Can. 3. docet; Totum Christum contineri sub singulis cujusque speciei partibus, separatione facta; ex quibus locis sic arguitur. Ex Concilio post consecrationem, non manent nisi solae species panis & vini; ergo nulla substantia, nisi panis & vini, convertitur in Corpus & Sanguinem Christi, alias manerent etiam illic, species aquae.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum de fursure, de aqua continente partes farinae, de humore feroso, quorum vel species manent, vel ipsa substantia, cum tamen Tridentinum, dicat post consecrationem manere illic solas species vini & panis. Deinde dici potest, nomine panis & nomine vini intelligere Concilium panem & vinum usuale, utrumque autem patitur mixturam aliquam, quae in communi usu & appellatione, non destruit denominationem panis & vini.

INSTAT PRIMò Amicus. Posita separatione, docet Concilium manere sub singulis speciebus totum Christum, ponamus separari species aquae: vel illae continebunt Sanguinem Christi, vel non? si non continebunt; ergo non dicis conformiter ad Concilium, quod dicit post separationem sub speciebus singulis, manere totum Christum; si autem continebunt Sanguinem Christi; ergo opponis te Concilio, quod non nisi sub speciebus vini & panis, docet, contineri Corpus & Sanguinem Christi.

RESPONDETUR. Retorquendo Argumentum, & querendo, quid sit futurum de speciebus fursuris, de speciebus aquae continentis farinam, &c. Directè autem respondendo concedit Coning sub speciebus separatis aquae posse manere Sanguinem; ut videre est apud eundem quaest. 74. num. 191. Nam licet non possit primò poni Sanguis sub speciebus aquae separatis, non sequitur non posse sub illis conservari: nam similiter anima separata à Corpore, non potest accipere Characterem baptismi, potest tamen illum retinere. *Hæc Responsio*

NON SATIS FACIT. Quia non accipit verba Concilii, ut debet; illae enim species aquae, nec physice nec moraliter sunt species vini, & tamen Tridentinum dicit, non nisi sub speciebus panis & vini, manere Corpus Christi; licet enim aqua mixta vino, nec per se apta movere sensum, sit pars vini usualis; non tamen species illius separata, vel illa ipsa separata.

Toti huic difficultati aliter satisfieri posset attendendo videlicet ad intentionem, quam habuit Trident. in praedictis definitionibus habuit enim imprimis intentionem definiendi, quod detur transsubstantiatio; & quod non maneat illic substantia panis & vini; secundum autem hanc intentionem, si sumantur verba Tridentini, non probabitur aquam non praeverfam in vinum, constituentem tamen vinum usuale, non converti in sanguinem. Rursus secunda intentio Tridentini fuit, definire totum Christum esse in qualibet parte, & totum in toto; adeoque posita separatione unius partis ab alia, utrobique mansurum Christum, non est autem locutum Trident. de separatione miraculosa ipsarummet specierum, consequenter non est locutum Trident. de extractione miraculosa, specierum aquae; unde etiam secundum hanc secundam intentionem, non sequitur aquam non praeverfam, non consecrari. Tertia intentio Concilii fuit definire, quod non frustretur Sacramento; si quis non accipiat utramque speciem, sed inde nihil contra nos sequitur. Nec sequitur quod nostra responsione simpliciter non accipiamus verba Concilii, Simpliciter enim est accipere secundum usum communem vocabulorum, in quo usu, vinum modicè mixtum appellatur vinum, consequenter & species aquae modicè mixtae speciebus vini, appellari poterunt species vini. Unde etiam Sapient. 9. Vinum mixtum appellatur sine addito vinum; *Comedite, inquit, panem meum, & bibite vinum, quod misui vobis.* Ceterum illae species separatae, non continebunt jam Sanguinem Christi, quia species separatae, non sunt species vini usualis.

INSTAT SECUNDò Amicus. Species aquae per disjunctionem à speciebus vini nullam subeunt mutationem, quoad usum potus humani, quae mutatio potissimum, spectanda est per nos, in hoc Sacramento; assumptum probat; ponantur species aquae non continua, sed contiguae cum speciebus vini, ita ut à speciebus vini, ambitantur tantum species aquae, & non faciant cum illis unum continuum sed contiguum; quod facile fiet, si aqua appositum vino congeletur, in tali casu non diceretur de forte Sanguinem sub speciebus aquae, cum adhuc tali casu, species aquae componant unum potum usualement humanum, cum speciebus vini, ad quem nihil refert, quod aqua sit continua vel contigua vino, sicut nec quod inter aquam & vinum

vinum aliquis intercedat aer, modò aqua circumambiatur à vino.

RESPONDETUR. Multa in hac instantia expendi posse. Primò Aqua intantum est consecrabilis, in quantum componit usuale vinum, intantum autem illud componit, in quantum de insinuata partibus vini, non est apta movere sui sensum, tunc autem apta est movere sui sensum, si sit disunita. Casu quo infundatur liquida gutta aquæ, & nihilominus concresecat in glaciem, adhuc casus subdividi potest, vel enim ita concresecat in glaciem, ut simul concresecant cum illa aliæ partes specierum vini, & sic concreta, continebit adhuc Sanguinem, quia adhuc veniet nomine specierum vini usualis; quod si ita secernantur species aquæ, ut species extractæ, non mereant rationem vini usualis, tunc falsum erit, quod assumebat Amicus, quod per illam disjunctionem non subirent mutationem illæ species quoad usum potus humani: ad eum modum quo secretæ, nonnisi partes fursuris, ex hostia, subeunt mutationem; quoad usum panis. Addo si v.g. homini daretur scientia discernendi species vini, à speciebus guttæ aquæ, inter partes vini immistæ, dicere posset indicando species aquæ; hic est sub his speciebus Christus, quæ physicè sunt species aquæ, usualiter autem unâ cum aliis speciebus, sunt species vini; & de iisdem speciebus, posset designando dicere; si hæ species solæ extraherentur, jam non continerent Corpus Christi, quia definirent habere rationem vini usualis, quod constat modica aquâ & vino copiosiori. Ulterius autem deduces, quod si extrahantur omnes partes specierum aquæ, & extrahatur nonnisi minimum specierum vini, sub illis speciebus aquæ definit Christus, quia tunc non habebunt jam denominationem vini usualis.

Præ Oculis hic habendum quòd, non implicet contradictionem, ut etiam aqua vino mista contineat Sanguinem Christi; ex una parte asserimus nos auctoritates, quibus probamus defacto, etiam vinum aquâ mistum, transsubstantiari; asseruntur aliæ auctoritates, quòd non transsubstantientur; media via erit & conciliativa utriusque auctoritatis, aquam scilicet transsubstantiari in Sanguinem Christi, cum habet rationem vini usualis, non transsubstantiari autem, si non habeat rationem vini usualis; quod usuale vinum, est medium inter merum vinum & meram aquam.

Objicitur secundò Authoritas Innoc. III. Qui in Cap. Martha, de Celebratione Missarum enumerat sententias tres Theologorum de hac materia, & ex his secundam dicit esse probabiliorem; hæc autem secunda sententia est his verbis à Pontifice concepta; Alii verò tenent, quòd aqua cum vino transsubstantietur in sanguinem, cum in vinum transeat aqua mista, licet phyfici contrarium asseruerint, qui

aquam à vino per artificium posse asserunt separari; & paucis subjectis; hanc appellat probabiliorem.

RESPONDETUR. Imprimis Pontificem esse pro nobis, dum lib. 4. de Mysterio Missæ cap. 11. In Sacramento, inquit, est trinitas specierum, scilicet panis, vinum, & aqua. Deinde advertendum est, ad hunc terminum ly Probabilior cum quo construi possit: nam non potest construi cum eo; quòd aqua in vinum conversa transsubstantietur in Sanguinem; hæc enim sententia non est probabilior, sed est articulus fidei; ly ergo illud Probabilior, referri debet nonnisi ad sententiam illam physicorum, qui docent, posse vinum in aquam converti, hoc autem nihil obesse conclusioni, imò esse conforme dixi supra; ubi dixi quòd attendendo ad auctoritatem Innocentii, detur ista præconversio; quod si ly Probabilior referretur nonnisi ad iudicium illud de sententia physicorum, nihil adhuc conclusioni officit.

Objicitur tertio Authoritas Florent. quòd jubet modicissimam aquam affundi, ad hoc autem nulla potuit esse causa, nisi ut facilius præconvertatur in vinum.

RESPONDETUR. Hujus causæ non meminisse Florent, sed ideo potuit fieri, ut ita melius significetur, parvitas nostræ naturæ, unitæ tantæ majestati, seu Personæ Verbi in Christo.

Objicitur quartò Authoritas Catechismi Pii V. Ad hanc

RESPONDETUR. Quòd authores illius fuerint in opposita sententia, nec de præconversione est tradita illa sententia tanquam sententia Catechistica, sed tanquam sententia Doctorum.

Objicitur quintò. Triburiense Concilium permiserat missionem tertiæ partis aquæ, quam usus non habet, oppositumque decrevit Florentinum.

RESPONDETUR. Usus non habet ideo ne vinum corrumpatur, & ad exprimendum mysterium nostræ parvitatæ comparatæ, ut dixi, ad Personam divinam, non autem ideo fit, quia tertia pars aquæ, non posset commodè præconverti.

Objicitur sextò. Quia si Christus apposuit vino aquam ea intentione, ut immediate transsubstantiaretur in sanguinem, sequeretur illam esse materiam necessariam consecrationis; est enim materia necessaria, vinum usuale.

RESPONDETUR. Vinum usuale abstrahendo ab usuali mero, & usuali modicè lymphato, esse materiam necessariam; sicut panis triticus est materia necessaria, sive sit simpliciter ex farina, sive cum temperata missione fursurum.

Objicitur septimò. Ergo etiam si pani admisceatur aliquid de butyro cum id non variet panem usualement, convertitur id in Corpus Christi.

RESPONDET DiCast. concedendo illatum, modò absolute censetur panis usualis. Sed negari potius debet, quia hæc mistio non facit usualem panem, nec est nata illum facere, secus mistio aquæ.

Quod attinet ad mentem S. Thomæ, hic videtur favere oppositis, ut videre est in quartum dist. 11. q. 2. a. 4. quæstiuncula 1. Sed hic locus S. Thomæ posset explicari non de substantiali conversione, sed de morali, secundum quam totum illud poculum appellatur vinum. Cæterum S. Thomas est pro nobis hic q. 74. a. 8. in 0. Ubi post consecrationem dicit nihil aliud esse, quam corpus & sanguinem Christi, quod saltem aliquo casu falsum est, apud oppositos; casu scilicet, quo immediate post infusionem pronuntietur forma. Rursus si triticæ farinæ admisceatur parum hordei, dicit totum illud convertendum in corpus Christi, & tamen indubiè hordeum, non præconvertitur in triticum: & si hordeum non præconvertitur transubstantiatur in corpus Christi, cur non transubstantiabitur aqua non præconversa in vinum: hoc autem docet S. Thomas eadem quæstione a. 3. ad tertium. *Modica, inquit, permixtio non solvit speciem, quia id quod est modicum, quodammodo absimitur à plurimo; & ideo si sit modica admixtio alterius frumenti ad multò maiorem quantitatem tritici, poterit exinde confici panis, qui est materia hujus Sacramenti.*

DIFFICULTAS III.

*De Materia adveniente post aliquid
Forma prolata.*

Sensus tituli est: incidat v.g. gutta aquæ post pronuntiatum ly Hic est, quæritur: An illa gutta convertenda sit in sanguinem Christi? Convertendam Vasq. Nugnez, Ochagavia affirmat; Negat Suar. Lugo, DiCast.

ASSERO PRIMÒ. In Sententia, quæ docet præconversionem aquæ in vinum essentialiter requiri, non convertetur in sanguinem Christi, illa gutta.

RATIO: Quia supponitur ob brevem moram nec præconvertenda in vinum.

ASSERO SECUNDÒ. Etiam casu quo præconvertitur illa gutta in vinum, necdum tamen transubstantiaretur in sanguinem Christi.

RATIO prima est: Quia quamvis transubstantiatio perficiatur, nonnisi in fine formæ, nihilominus requiritur antecedens integra prolatio verborum supra materiam consecrandam; sed illic non foret integra prolatio verborum supra materiam consecrandam, ergo. Major probatur, quia dimidiata prolatio formæ non causat ullum effectum Sacramentalem; sed si

materia non sit præsens toti prolationi formæ, respectu illius materiæ est nonnisi dimidiata prolatio formæ: quod ipsum probatur. Si in tota prolatione formæ non adesset illa gutta, respectu illius illa forma totaliter non censeretur prolata: ergo etiam cum est præsens, nonnisi post ly Hic est, censebitur supra illam guttam, nonnisi dimidiata forma proferri.

RATIO secunda. Quia si quis consecraret cum ista forma: Hic non est enim calix sanguinis mei, talis non consecraret, sed in illo casu consimiliter futurum; quod ipsum probatur: illo casu non posset verificari hæc propositio, hic est calix sanguinis; de eo enim quod non est hic, non potest verificari, Hic; sed de illa gutta incidente post prolatum Hic est, non potest verificari nisi, Hic non est; quod ipsum probatur; quia objectum illius propositionis; Hic est enim calix sanguinis mei, est contentum in calice, gutta autem illa, ut ostendit suppositio, non est contenta, dum dicitur Hic est; ergo non est objectum illius propositionis; ergo illa propositio verificari non potest de illa gutta: quod si de illa gutta verificari non potest hæc propositio; Hic est calix sanguinis mei, verificabitur contradictoria; Hic non est calix sanguinis mei; ergo ulterius, si illa gutta consecratur, debet consecrari per has voces; hic non est enim.

RESPONDEBIS ex Lugone. Hoc argumentum non esse universale, quia etiam in aliis Sacramentis effectus non sequeretur, si id, in quo debet poni effectus Sacramenti, non sit præsens physice toti prolationi, valet enim baptismus, cum hac forma Baptizatur servus Christi, ubi non ponitur illa particula demonstrativa, ex qua tamen sumebatur argumentum.

CONTRA est. Quia sufficit, ut pro præsentem urgeat, præcipue cum procedat ex fundamento speciali, talis formæ consecrationis; deinde etiam formatur pro nobis exinde argumentum; si enim dicat aliquis ly Baptizatur, & non sit tunc supra quem dicitur, licet postea afferatur, non erit baptizatus.

RATIO tertia, quæ utitur Lugo; quia formæ sunt per modum benedictionum & consecrationum, quibus subjectum benedicatur & consecratur Deo, benedictiones autem & consecrationes exhibentur supra rem præsentem. Sed hæc ratio non est efficax, nam non est de ratione benedictionis, ut fiat circa subjectum præsens, certè enim in literis Pontificiis ordinariè hoc est præloquium; Salutem & Apostolicam benedictionem, cum tamen benedictio mittatur absenti; de hoc ipso quæritur, cur sacrari non possit, nisi res præsens.

DICES PRIMÒ cum Nugnez apud Lugonem. Sufficit, ut moraliter sit præsens materia.

* (R)

RE-